

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 707

гр. Стара Загора, 27.05.2026 г.

ОКРЪЖЕН СЪД – СТАРА ЗАГОРА, ПА ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в закрито заседание на двадесет и седми май през две хиляди двадесет и шеста година в следния състав:

Председател: Мариана М. Мавродиева

Членове: Веселина К. Мишова
Орлин Н. Летов

като разгледа докладваното от Веселина К. Мишова Въззивно частно гражданско дело № 20265500500375 по описа за 2026 година

Производството е образувано по въззивна частна жалба, подадена от „М.“ АД, чрез юриск. К.Г., срещу определение № 181 от 23.02.2026 г., постановено по гр.д. № 1010/2025 г. по описа на Районен съд Чирпан, с което дружеството е осъдено да заплати направените по делото разноски за платена държавна такса и възнаграждение за един адвокат.

В жалбата се прави възражение за това, че дружеството, което е ответник в първоинстанционното решение, не е дало повод за завеждане на делото. Излагат се подробни съображения, сочи се съдебна практика, в т.ч. и се позовава на решения на СЕС. Иска се съдът да измени постановеното решение в частта за разноските.

Срещу частната жалба не е постъпил отговор от другата страна.

Съдът, като разгледа материалите по делото и взе предвид доводите на страните, намери за установено от фактическа и правна страна следното: Частната жалба е допустима – подадена е в срок от надлежна страна, имаща правен интерес от обжалване, и срещу подлежащ на обжалване съдебен, но разгледана по същество - неоснователна по следните съображения:

Производството по гр.д.№ 1010/2025 г. по описа на Районен съд Чирпан е било образувано по искова молба от Н. Т. В. чрез адв. Г. М. срещу „М.“ АД, с която е бил предявен иск по чл.55, ал.1 ЗЗД – за връщане на сумата от 247 лв., платена без основание по недействителен договор за потребителски кредит. Производството е приключило с решение № 1 от 06.01.2026 г., с което предявеният иск е отхвърлен като погасен с плащане в хода на делото. Със същото решение ответникът „М.“ АД е осъден да заплати на ищеца сумата от 25,56 евро (50 лв.) за платената държавна такса, а на основание чл.38, ал.2 ЗАдв на процесуалния представител на ищеца сумата от 204,52 евро (400 лв.). С обжалваното определение първоинстанционният съд е оставил без уважение молбата на ответника за изменение на постановеното решение в частта за разноските.

Определението е правилно.

Съгласно чл.38, ал.2 ЗАдв в случаите по ал. 1, ако в съответното производство насрещната страна носи отговорност за разноски, адвокатът има право на адвокатско възнаграждение, като съдът при определяне на разноските за адвокат прилага чл.36 и осъжда другата страна да го заплати. Съгласно чл. 36, ал.1 и 2 ЗАдв (в редакцията преди ДВ, бр.17/2026 г.) адвокатът има право на възнаграждение за своя труд, като размерът на възнаграждението се определя в договор между адвоката и клиента. Този размер трябва да бъде справедлив и обоснован. Законодателят не дава легално определение на понятието „справедлив и обоснован”, но изхождайки от общоприетия смисъл на понятието, следва да се приеме, че справедливо и обосновано е това възнаграждение, което е съответно на фактическата и правна сложност на делото и усилията, които адвокатът е положил при осъществяване на процесуалното представителство. Освен това, за да бъде справедлив и обоснован, размерът на адвокатското възнаграждение трябва да бъде съобразен и видът на спора, материалният интерес, видът и количеството на извършената работа; значимостта на процесуалното действие за защита на интересите на страната, изчерпателността и относимостта на защитата, както и икономическите условия и стандартът на живот в страната. При определяне на размера на адвокатското възнаграждение следва да се съобрази и това, че съгласно постановеното решение на СЕС от 25.01.2024 г. по дело С-438/22 съдът не е обвързан от посочените размери в Наредба № 1 на Висшия адвокатски съвет за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

В случая е безспорно, че адвокатът, представлявал ищеца в първоинстанционното производство, има право на възнаграждение, след като е осъществил правно съдействие. Неоснователно е възражението в частната жалба, че ответникът не е дал повод за завеждането на иска; признал е иска и е възстановил претендираната сума, поради което не дължи разноски в производството. Съгласно чл. 78, ал. 1 ГПК заплатените от ищеца такси, разноски по производството и възнаграждение за един адвокат, ако е имал такъв, се заплащат от ответника съразмерно с уважената част от иска. Изключение от правилото е ал. 2 на същата разпоредба. За да се приложи хипотезата на чл. 78, ал. 2 ГПК е необходимо наличието на две кумулативни предпоставки: ответникът да не е дал с поведението си повод за завеждане на делото и да е налице признание на иска. В процесния случай безспорно е налице втората предпоставка - признание на иска в хода на производството по делото, направено от ответника с писмения му отговор от 24.10.2025 г., но липсват данни, от които може да се направи извод, че ответната страна не е дала повод за завеждане на делото. Настоящата искова молба е предявена на 10.09.2025 г., а плащането е на 24.10.2025 г. Няма норма, която да задължава ищеца първо да предяви искането си пред длъжника, респ. да го покани да плати, и ако откаже, тогава да предяви иска. Щом е налице право, засегнато от правен спор, предявяването на иск винаги е оправдано. А в случая правото на ищеца да търси връщане на платеното, предполага липсата на основание. Това е претендираната от него недействителност на договора за потребителски кредит, която е предявена пред съда. Не е нужно ответникът винаги да е предприел действия по принудително изпълнение, за да се приеме, че с това дава повод за предявяване на иска. Още повече, че в случая задължението по договора за потребителски кредит е изплатено изцяло преди завеждането на иска. Щом е събрал сумата по договора, в т.ч. и сумата, предмет на иска, е

налице повод ищецът да търси това, което счита, че е платил в повече. Без значение е и обстоятелството, че искът е отхвърлен, тъй като това е поради плащане на дължимата сума в хода на делото.

При определяне на размера на възнаграждението, дължимо в производството при направено възражение за прекомерност, следва да се отчете вида и обема на извършената от адвоката работа. В случая действията, които процесуалният представител на заявителя е извършил, не се ограничават до изготвяне и подаване на исковата молба. Съдът приема, че подаването ѝ е предшествано от запознаване с обстоятелствата, свързани с претендираното задължение на длъжника, което е отнело време и усилия. Не на последно място следва да се има предвид материалният интерес, който не е висок – 247 лв. за главница, но от друга страна следва да се съобрази и това, че адвокатският труд е високо квалифициран и възнаграждението за него трябва да бъде справедливо и достойно. Предвид на тази преценка, съдът намира, че възнаграждение в размер на 204,52 евро е съответно на извършената от адвоката работа и положените от него усилия в производство при упражняване на процесуалните права, както е и адекватен на икономическите условия и стандартът на живот в страната и установената МРЗ. Затова въззивният съд намира, че правилно е присъдена тази сума. С оглед на тези съображения въззивният съд намира, че обжалваното определение следва да бъде потвърдено. Разноски предвид спецификата на производството не се дължат.

Воден от изложените съображения, съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ПОТВЪРЖДАВА определение № 181 от 23.02.2026 г., постановено по гр.д.№ 1010/2025 г. по описа на Районен съд – Чирпан, в частта за разноските за адвокатско възнаграждение.

Определението не подлежи на касационно обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____